

Twórcą metody jest Susann Schmidt - Giovannini, pedagog pracujący z dziećmi z wadą słuchu. W tej metodzie wykorzystuje się w procesie kształcenia mowy ustnej głównie drogę słuchową (z wykorzystaniem aparatów słuchowych lub bez nich). Rewalidacja opiera się na wczesnym wychowaniu słuchowym i treningu słuchowym, wykorzystuje się maksymalnie posiadane przez dziecko resztki słuchu, a także mowę w jej formie dźwiękowej i graficznej. Nauka komunikowania się dziecka i przyswajanie języka odbywa się w spontanicznych, naturalnych interakcjach z rodzicami. Rodzice stosują często metodę audytywno-werbalną intuicyjnie, stymulując nie tylko słuch i mowę dziecka ale cały rozwój dziecka.

Metoda ta należy do metod oralnych. Terapia metodą audytywno - werbalną zalecana jest już od samego początku życia dziecka. Biorą w niej udział pedagog terapeuta, dziecko i rodzice. Dzięki możliwości korzystania z aparatów słuchowych czy implantów ślimakowych następuje rozwój naturalnej komunikacji dziecka z otoczeniem. Dziecko uczy się słuchać swojego głosu, głosów innych ludzi, a także dźwięków z otoczenia, co pozwala mu na efektywniejsze opanowanie mowy ustnej.

Metoda audytywno-werbalna oznacza naukę mowy na drodze słuchowej wg zasady „słuchaj i patrz”. Metoda ta zakłada konieczność stymulacji resztek słuchu dziecka niedosłyszającego w celu naturalnego rozwinięcia mowy. Dokonuje się to poprzez rozbudzenie w dziecku zainteresowania światem dźwięków, poznawanie różnych cech dźwięków i rozpoznawanie mowy na drodze słuchowej. W tym celu prowadzi się zabawy, które dostarczają dziecku różnego rodzaju bodźców słuchowych, kształtują umiejętność kojarzenia dźwięków ze zjawiskami i przedmiotami, które je wywołują. Uwrażliwianie dziecka na dźwięki płynące z otoczenia odbywa się nie tylko w sytuacji zabawowej, ale przede wszystkim w różnych sytuacjach życia codziennego. Wszystko co nas otacza jest źródłem dźwięków, takich sytuacji jest więc nieskończenie wiele. W terapii zwraca się szczególnie uwagę na takie dźwięki otoczenia, które wydają instrumenty muzyczne, ludzie (płacz, śmiech, kichanie, kasłanie, mowa...), zwierzęta, pojazdy, przyroda (szum drzew, burza, deszcz, wiatr, szum wody...), różnego rodzaju czynności (pukanie do drzwi, odkurzanie, mycie, sprząatanie...), oraz różnego rodzaju przedmioty (czajnik, klucze, łyżeczka, telefon, radio...).

Autorka metody wyróżnia podstawowe zasady audytywno - werbalnego podejścia:

1. Wczesne wykrycie i stwierdzenie uszkodzenia słuchu u niemowląt
2. Wszechstronne postępowanie audiologiczne
3. Odpowiednie wzmocnienie techniczne dla osiągnięcia maksymalnych korzyści z wykorzystywanej drogi słuchowej
4. Środowisko sprzyjające rozwojowi słuchowemu i opanowaniu mowy ustnej, włączając w to także indywidualną terapię dziecka
5. Słuchanie, które musi stać się u dziecka sposobem na życie
6. Ciągła ocena i rokowania rozwoju słuchowego, mowy, języka i procesów poznawczych, co jest integralną częścią podejścia audytywno – werbalnego

7. Aktywny udział rodziców w rozwijaniu mowy ustnej w komunikacji między dzieckiem, a członkami rodziny

8. Integracja mowy, języka, słuchu i procesów poznawczych w odpowiedzi na psychologiczne, społeczne i edukacyjne potrzeby dziecka i jego rodziny.

Takie nauczanie należy rozpocząć od urodzenia, kontynuując je w przedszkolu i szkole. Zdaniem S.Schmidt - Giovannini, każdą czynność, spostrzeżenie i wydarzenie należy przekształcać w mowę. Nie może to być jednak mowa zdeformowana.

Należy pomagać dziecku w opanowaniu mowy stosując systematyczne ćwiczenia oddechowe, fonacyjne, słuchowe i usprawniające aparat artykulacyjny.

Podejście audytywno – werbalne wymaga stworzenia odpowiedniej atmosfery współpracy między rodzicami, audiologiem, terapeutą i pedagogiem.

Wykorzystując tę metodę dajemy dziecku szansę wychowywania się w środowisku rodzinnym, wśród słyszających rówieśników, uczęszczania do przedszkola masowego i szkoły masowej względnie integracyjnej, co daje możliwość niezależności i uczestnictwa w społeczeństwie ludzi słyszających. To zapewni mu prawidłowy rozwój zarówno psychiczny, jak i społeczny, a w przyszłości sprawi, że w odpowiednim czasie stanie się gotowe do podjęcia obowiązku szkolnego. Ważne, aby dziecko miało od najmłodszych lat możliwość kontaktu ze światem. By wiedziało, że jest rozumiane, że zaspokajane są jego potrzeby i oczekiwania, a przez to by było otwarte i chciało się komunikować. Metoda audytywno - werbalna oparta jest na fundamencie respektowania podstawowego prawa dziecka.

Bibliografia:

A. Korzon, K. Plutecka; Kształcenie zintegrowane uczniów niesłyszących w teorii i praktyce edukacyjnej. Impuls; Kraków 2010.

OPRACOWAŁA: MARIA JOLANTA STARZYŃSKA